نسفيلارن عقيدلارى

تأليف: امام ابو حفص النسفي

اللغة: تركمانية بلهجة عراقية

حق اهلی دیدلار: اشیائلارن حقیقتلاری ثابتی و اولاری علم حاصل اولار ، سوفسطائیلاره خلافا ، مخلوقاتن علم إیچن اسبابی ۳دنەدی: سلیم حسلار (گورمغ ، ایشتمغ ، قوخلاماغ ، طاتماغ ، دکمغ) و صادق خبر و عقل. حسلار: (گورمغ ، ایشتمغ ، قوخلاماغ ، طاتماغ ، دکمغ) ، هبسی نه ایچن قویلبسا اونا إطّلاع ایدر. و صادق خبر چي نوعتی: بیرنجی متواتر خبردی چینجی معجزیدن تصدیق ایدلن پیغمبرن خبری (یعني واسطەسز بذات بیغمبردن إیشتمغ). متواتر خبر: یلاندا اتفاقی ممکن اولمیان بویوك بیر مجموعة بشرن اغزنده ثابت اولان کلامدی ، بو ضروري علم ایجاب ایدر اسکی ملکلار و مناطقلارن خبرلاری کمن ، اما چینجی نوع استدلالي علم ایجاب ایدر بونیدن ثابت اولان علم یقینلقته و ثباتته ضرورتتن ثابت اولان علمه بنزر. اما عقلد: عینن علم ایچن بیر سببتی عقلدن ثابت اولان بدیهي علملار ضروریدی ، هر شیئن جزئندن بویوك اولماغی کمن و استدلالدن ثابت اولانی اکتسابي علمدی. و الإلهام: حق اهلی یاننده بیر شیئن صحةتنی بیلمغ ایچن بیر سبب دوگی. عالم هبسی جزئیدن حادثتی أو اعیان و اعراضدن ترکیب اولار ، فاعیان اوز ذاتیدن قائم اولاندی و یا مرکبتی (جسم) او مرکب دوگی (جوهر کمن)، جوهر: تجزء قبول ایتمین جزئه دییلار. اعراض اوز ذاتین قائم اولمیاندی بل جسم و جوهرلارده وار اولار مثال: رنگ ، أکوان ، طات ، قوخی. عالمی وار ایدن (إحداث ایدن) الله جل جلاله دی او بیردی قدیمدی حیدی قادردی سمیعتی (إیشدن) بصیردی (گورن) و إرادة ایدندی ، أو نه عرضدی و نه جوهردی و نه جسمدی و نه تصور ایدلی و نه تعدد ایدلی و نه پرچەسی واردی و نه بولنی و نه مترکبتی و نه نهایتلیدی و ماهیة و کیفیة و مکان و زماندن وصف اولنماز و اونا هیچ بیر شیئ بنزماز و هیچ بیر شیئ علم و قدرتنن یازسنا چخماز. اللهن نه ذاتیدن عینن ولا ذاتندن غیری ازلي صفاتلاری واردی اولار: علم ، قدرت ، حیاة ، ارادة ، سمع ، بصر ، کلام ، تکوین (خلق ایتماغ و رزق ویرمغ و اللهن فعلارنی شمل ایدر). الله ازلي صفات اولان کلامدن متکلمدی حرف و سەس جنسندن دوگی ، سکوت و قصری نفي ایدن بیر صفاتی و الله تعالی بو صفاتتن امر نهي و خبر ایدر ، و القرآن کلام اللهتی مخلوق دوگی بس مصحفته یازلان عقلمزده حفظ ایدلن اغزمزده اوخنان و قولاغمزدن ایشدلان مخلوقتی. و التکوین اللهن ازلي صفاتدی معنەسی اللهن هبسی جزئیدن عالمی معین بیر وقتته خلق ایتماغدی و بیزم یانمزده (ماتریدیلار او حنفي متکلملار) مکوندن(تکوین ایدلن) ایردی. و الارادة اللهن ذاتیدن قائم اولان ازلي بیر صفاتدی. و رؤیة الله (اللهی گورمغ) عقلده جائز و نقلده واجبتی، مؤمنلارن اخیرتته اللهی گورمغلارنن واجب اولدغنه اشارات ایدن نقللار (ایات و حدیثلار) واردی ، او بیر مکانده (بیرده) او جهتته او گوزه اشغ گیرماغیدن او اللهتن باخان اراسنده بیر مسافیدن اولماز. الله تعالی ایماندن کفره طاعدن معصیته قولارن هبسی فعلارنی خلق ایدندی بولار هبسی ارادسی و مشیئتی و حکمتی و تقدیری و

حکمیدن اولار ، قولارن اوزرینه ثواب و ذنب الدغلاری اختیاري فعلاری واردی ایی فعلای اللهن رضاسیدن و عار (قبیح ، خرب) فعلار رضاسنن خلافنه‌دی. و الاستطاعة فعلدن برابردی او اوزیدن فعل یاپلان قدرتی و بو آد عینن وقتته اسباب آلات و اعضائن سلامتنه‌ده دییلار و تکلیف بو نوع استطاعته اعتماد ایدر و قول استطاعتی داخلنده اولمیان شیئدن تکلیف اولنماز. قولن ورماغندن چخان انجیك و قرماغندن چخان قرلماغ هبسی اللهن خلقدی قولون بو فعلارده خلق ناحیه‌سندا بیر تأثیری یوختی. أولدرلان شخص اوز آجالیدن أولبتی و أولی‌ده اولان أولم (عرض) اللهن خلقیدندی وقولون بو فعلارده خلق و کسب ناحیه‌سندا بیر تأثیری یوختی و آجل بیردی و حرام شیئده رزقتی و هرکس رزقنی حلال او حرام اولسن رزقنی کامل الار و ایرسنن رزقنی یماغی او ایرسی اوز رزقنی یماغی معقول دوگی. و الله ایستدغنی هدایته و ایستدغنی ضلالات اوزرنه قویار و اللهه قول ایچن ان ایبی شیئی(اصلح) واجب دوگی. کافرلار و بعض گناحچار مؤمنلار ایچن قبر عذابی و طاعة اهلی ایچن قبرده نعمت و منکر و نکیر سؤالاری نقلدن ثابتتی ، و درلماغ ، وزن ، کتاب ، سؤال ، حوض ، صراط ، جنة و جهنم حقتی ، و جنة و جهنم حالیا مخلوقتی واردلار و باقیدلار و فانی دوگلدرلار. کبائر گناح مؤمن بشری إیماندن چخارتماز و کافر ایتمز والله تعالی شرکی عاف ایتمز و شرکتن ایری هبسی گناحلاری (کبائر او کؤچك) ایستدغی ایچن عاف ایدر و کوچك گناح ایچن عذاب ایتماغی و کبائری عاف ایتماغی جائزدی اذا استحلال (حرامی حلال صایماغ) دوکلیسه و استحلال کفردی. و پیغمبرلارن و صالحلارن کبائر اهلی ایچن شفاعتلاری ثابتی ، و کبائر اهلی جهنمده ابدیا قالمازلار. شریعتته ایمان : پیغمبرن اللهتن گاتردغی هر شیئی قلبته تصدیق و اغزده إقرار (اغزدن تصدیق) ایتماغتی اما عمللار اوزنده زیاد ایدر بس ایمان نه زیاد ایدر و نه ده از اولار و ایماندن اسلام عینده‌ی. و اگر قولدن تصدیق و اقرار اولصه "من حقیقی مؤمنم" دیماغی تمامدی و "ان شاء الله مؤمنم" دیمغ یاخشماز(اولماز) و کیفلی قد حزین اولابیلار و حزینده کیفلی اولابیلار بس کیفی و حزنی یاراتماغ دگشماز (یعني فعلن اوزی اي اللهن صفاتی) واللهن ذاتی و صفاتلاری دگشماز. و رسول گوندرمخته حکمت واردی و الله تعالی بشرلاردن بشرلاره رسول گونداربتی حتی علمه دنیا و دین عملارندن محتاج اولدغلارن شیئلاردن اولاری تبشیر و تنذیر ایتسنلار و الله تعالی اولاری عادته مخالفت ایدن معجزه‌لاردن تأیید ایدبتی و پیغمبلارن اولی آدم (ع) و اخری محمد (ﷺ)دی. و پیغمبر (ﷺ)ن معجزه‌لارنن عددی بعض روایاتلارده مذکوردی و بیر عددته دورماماغ اولادی الله تعالی‌ده دییبتی {غافر۷۸} عدده ایمان ایدلماز لأن احتمالدی بیر حقیقي اولمیان بیر شيء بو عدده داخل اولسن او بالعکس و پیغمبرلاؤن هبسی اللهتن خبر و تبلیغ ویررلار و اولار صادقتلار و نصیحت ایدندلار و پیغمبلارن آن فضیلتلسی محمد (ﷺ)دی. و ملاکلار اللهن امریدن حرکة ایدن

قوللاردی اوغلانلغ و قزلغتن وصف اولنمازلار. و اللهن پیغمبلارنه آندرنغی کتابلاری واردی ایچنده امرلاری نهیلاری ووعدلاری واردی. و پیغمبرن عصمانه و اورده اللهن ایستدیغی یره اویاغکن گیتماغی (معراج) حقتی. و اولیائلارن (ولي) کرامتلاری حقتی و یعني ولینن آلنده عادتن یازسینده حدثلارن اولماغدی ؛اوزون مسافنی آز وقتته گیچمع ، احتیاج اولدغی وقت ییمغ إیچمغ و اسپاب وار ایتماغی ، صوده ییرماغ عصمانده اوچماغ و جانسز او اجنبیلاردن سلشماغ کمن بو کرامتلار ولینن تابع اولدغی پیغمبرن معجزسی صایلار چونکی بو معجزه ولیلغنی تصدیق ایدر و بیر نفر حق دینده اولمادغجه ولي اولماز و دینی پیغمبرنه آننلاری تصدیقتی . پیغمبرمزدن صوره آن فضیلتلی بشر ابو بکر صدیقتی صوره عمر بن الخطاب صوره عثمان بي عفان و صوره علي بن ابي طالبتی خلافتلارده عینی بو ترتیبتندی وخلافة اتوز (٣٠) ایلدی. و اوندن صوره ملکیلغ و امیرلغتی . مسلمانلارن گرکم اولارن احکاملارنن تطبیقی حدودلارنن حمایسی و جیشلانن نظامی و عاصیلارن و متلصصلارن (حرامه بخانلار) و یول کسنلارن و و بیرامدن جمعة نمازلارنی قلدرماغ و قوللارن اراسنده منازعتلارن حلّی شهادتلارن قبولی و ولیسی اولمیان قزلارن و اوغلانلارن نکاحلانماغی و غنیمتلارن پایلاشماغ کمن شیئلار، صوره امامن ظاهر اولماغی و صاخلی او بکلەنن اولماماسی و قریشتن اولماغی مناسبتی آیری قبیلةدن اولماغی جائز دوگی و بني هاشم او علي (رضي الله عنه) اوشاغلارندن اولماغی شرط دوگی و معصوم اولماغی وقتنن آن فضیلتلسی اولماغی شرط دوگی و مطلق حکم صحابی اولماغی و سیاسي حکملارنی تنفیذ ایدابیلماغی و حدودلاری حماية ایدابیلماغی و ظالمدن مظلومن حقتی الابیلماغی شرطتی فاسق او ظالم اولدغی ایچن امامغتن عزل ایدلماز و هر (مسلمان)صالح و فاسق آرخاسنده نماز قلینار و هر صالح و فاسقەده نماز (جنازة) قلینی صحابة (رضي الله عنهم) بس خیردن ذکر ایدلی و پیغمبرن جنة وعد ایتتغی أون (١٠) نفرن جنتلیغنه شهادت ایدارغ ، سفرده و دوگلیکن مستی (خفین) سیلماغی جائز گورارغ ، و خرما نبیذنی حرم سایمارغ و هیج بیر ولي پیغمبر مرتبەسینه ییتشماز ، و هیج بیر قول امر و نهیدن حساب اولمیاجغی بیر مرتبەیه ییتشماز ، نصلارن معناسی ظاهرندن چخار و باطنیلارن معنلارنی قبل ایتماغ و نصلاری انکار ایتماغ و معصية و اهانەنی حلال صایماغ کفردی و شریعته مزاق ایتماغ کفردی و اللهتن امیدی کسماغ کفردی وهو اللهن عذابندن أمان گتیرماغ کفردی و کاهنلارن غیب خرلارنه ایمان ایتماغ کفردی ، و یوخلغ شيء دوگی ، و دیریلارن اولیلار ایچن دعاء و صدقەسینده أولیه فائدة واردی ، الله تعالی دعائلاری قبول ایدر ، و احتیاجلاری قاپاتر و پیغمبرن (ﷺ) خبر ویردغی قیامت شرطلاری حقتی اولار دجال و ظابة الارض و یأجوج مأجوجن چخماغدی و عیسی (علیه السلام)ن عصماندن آنماغی و گونشن غربتن چخماغی حقتی ، مجتهد احتمالدی غلط او تمام ایتسن ، بشر رسوللاری

ملائکة رسوللارندن داها فضیلتلیدی و ملائکة رسوللاری عامة بشردن داها فضیلتلیدی و عامة بشر عامة ملائکه‌دن داها فضیلتلیدی، الله عر شیئن آن اییسنی بیلاندی.

و الحمد لله سبحانه و تعالی